

JUSTITSMINISTERIET
FAMILIESTYRELSEN

Den 29. april 2009
J.nr.: 2009-5011-00014
Sagsbehandler: Cecilie Rydeng/Lars Thøgersen

GRUNDNOTAT

Vedrørende forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af protokollen om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt

KOM (2009) 81 endelig

1. Resumé

Forslaget til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af protokollen om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt, har til formål at sikre større retssikkerhed og retlig forudsigelighed for bidragsberettigede og bidragspligtige i sager om underholdspligt. Lovvalgsprotokollen indeholder regler om, hvilken lov der finder anvendelse i sager om underholdspligt. Det fremgår af forslaget, at det vedrører et område, der hører under Fællesskabets enekompetence. Forslaget vurderes derfor at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget er omfattet af Danmarks forbehold og vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Vedtagelse af forslaget vil betyde, at Underholdspligtforordningen vil finde anvendelse fra det tidspunkt, hvor den efter sit indhold har virkning, og fra dette tidspunkt vil også de bestemmelser i forordningen, som Danmark har tilsluttet sig, finde anvendelse for Danmark. Danmark vil kunne vælge at tilslutte sig Lovvalgsprotokollen på mellemfolkeligt grundlag, hvilket vil kunne nødvendiggøre lovgivning. Da forslaget har sammenhæng med Underholdspligtforordningen, har medlemsstaterne accepteret, at Fællesskabet indgår protokollen. Vedtagelse af forslaget kræver enstemmighed. Fra dansk side er man overordnet positiv over for forslaget.

2. Baggrund

2.1. Politisk mål: Afskaffelse af eksekvaturprocedurer for afgørelser om underholdspligt

På Det Europæiske Råds møde i Tampere, Finland, den 15. - 16. oktober 1999 opfordredes Rådet og Kommissionen til at forberede fælles procedureregler for forenklet og hurtig afgørelse af visse grænseoverskridende tvister, bl.a. vedrørende underholdspligt. Det blev i den forbindelse fastslået, at princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser skal udgøre hjørnestenen i det retlige samarbejde inden for EU, og at eksekvaturprocedurer ikke længere skal være en betingelse for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende underholdspligt.

Ved eksekvaturprocedurer forstås de procedurer, der efter national ret eller internationale instrumenter skal gennemføres for at afgøre, om en udenlandsk afgørelse opfylder betingelserne for anerkendelse og fuldbyrdelse. Sådanne procedurer har bl.a. til formål at sikre modpartens retsstilling og sikre, at en udenlandsk afgørelse ikke anerkendes eller fuld-

byrdes, hvis den strider mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den stat, hvor den søges anerkendt eller fuldbyrdet.

Efter Rådets og Kommissionens fælles program af 30. november 2000 om gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område bør afskaffelse af eksekvaturprocedurer i forbindelse med anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser om underholdspligt være en af Fællesskabets prioriteter.

På Det Europæiske Råds møde den 4.-5. november 2004 vedtog Rådet Haag-programmet – Et område med frihed, sikkerhed, og retfærdighed. Formålet med programmet var bl.a. at udbygge den gensidige anerkendelse af retsafgørelser og at fjerne retlige og judicielle hindringer i forbindelse med familieretlige sager med grænseoverskridende virkning. Dette skulle bl.a. ske gennem vedtagelse af et instrument om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdspligt.

2.2. Tre nye internationale instrumenter om underholdspligt

Den 15. december 2005 fremlagde Kommissionen et forslag til forordning om underholdspligt (Forslag til Rådets forordning om kompetence, gældende lov, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og om samarbejde vedrørende underholdspligt, KOM(2005) 649), og den 18. december 2008 vedtog Det Europæiske Råd forslaget som forordning (EF) nr. 4/2009 om retternes kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt (Underholdspligtsforordningen).

Sideløbende med dette forslag udarbejdede Haagerkonferencen om International Privatret et nyt internationalt instrument om underholdspligt, som Konferencen den 23. november 2007 vedtog som Konvention om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdspligt i familieforhold (2007-Underholdspligtkonventionen). Samtidig vedtog Konferencen Protokol om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt (Lovvalgsprotokollen).

Underholdspligtsforordningen og 2007-Underholdspligtkonventionen indeholder regler om international underholdspligt, især i relation til anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser samt til retshjælp og administrativt samarbejde. Underholdspligtsforordningen indeholder endvidere regler om international kompetence i sager om underholdspligt.

2007-Underholdspligtkonventionen indeholder ikke regler om, efter hvilket lands lov spørgsmål om underholdspligt skal afgøres (lovvalgsregler), idet regler herom findes i den tilknyttede Lovvalgsprotokol. Underholdspligtsforordningen indeholder ikke særskilte lovvalgsregler, idet det følger af forordningens artikel 15, at den lov, der skal anvendes på underholdspligt, fastlægges i overensstemmelse med Lovvalgsprotokollen i de medlemsstater, der er bundet af den.

2007-Underholdspligtkonventionen og Lovvalgsprotokollen er endnu ikke trådt i kraft. Selvom de to instrumenter i et vist omfang er indbyrdes sammenhængende, indeholder de mulighed for at tilslutte sig det ene instrument uden at tilslutte sig det andet.

Underholdspligtsforordningen trådte i kraft den 30. januar 2009, men den anvendes først fra den 18. juni 2011. Efter forordningens artikel 76 forudsætter dette dog, at Lovvalgsprotokollen finder anvendelse i Fællesskabet på denne dato. Hvis det ikke er tilfældet, anvendes forordningen fra den dag, hvor protokollen finder anvendelse i Fællesskabet.

2.3. Afskaffelse af eksekvatur for afgørelser om underholdspligt

Efter Underholdspligtforordningens artikel 17 anerkendes en afgørelse truffet i en medlemsstat, der er bundet af Lovvalgsprotokollen, i en anden medlemsstat, uden at der stilles krav om en eksekvaturprocedure, og uden at der kan gøres indsigelser mod anerkendelsen. Det følger videre af bestemmelsen, at en retsafgørelse, der er truffet i en medlemsstat, der er bundet af protokollen, er eksigibel i en anden medlemsstat, uden at der kræves en afgørelse om eksigibilitet. Dette indebærer, at eksekvaturprocedurer er afskaffet for afgørelser, der er truffet i en medlemsstat, der har tilsluttet sig Lovvalgsprotokollen. En retsafgørelse fra en af disse medlemsstater vil således skulle anerkendes og fuldbyrdes i andre medlemsstater uden kontrol med hensyn til sagens realitet i den medlemsstat, hvor afgørelsen søges anerkendt eller fuldbyrdet. Dermed opfyldes det politiske mål, der blev sat på Det Europæiske Råds møde i Tampere i 1999.

På den baggrund har Kommissionen den 27. februar 2009 fremsat forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af protokollen om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt (Lovvalgsprotokollen). Forslaget er modtaget i dansk sprogversion den 2. marts 2009.

Som det fremgår af pkt. 10, omfatter forslaget ikke Storbritannien. Ved anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdspligt fra Storbritannien vil eksekvaturproceduren i Underholdspligtforordningens Kapitel IV, Afdeling 2, finde anvendelse.

2.4. Det danske forbehold

Forslaget er fremsat med hjemmel i afsnit IV i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Forslaget er derfor omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender, og Danmark deltager ikke i en kommende vedtagelse af forslaget, der ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget til Rådets afgørelse er fremsat under henvisning til Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 61, litra c, sammenholdt med artikel 300, stk. 2 og 3. Traktatens artikel 61, litra c, giver – sammenholdt med artikel 65 – hjemmel til at vedtage foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige – herunder familieretlige – spørgsmål med grænseoverskridende virkninger, i det omfang de er nødvendige for det indre markeds funktion. Det følger af artikel 65, at sådanne foranstaltninger skal træffes i henhold til artikel 67, stk. 2, dvs. med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Efter traktatens artikel 300, stk. 2 og 3, træffer Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet afgørelse om undertegnelse og indgåelse af aftaler på det familieretlige område med tredjelande eller internationale organisationer. En sådan afgørelse kan ledsages af en beslutning om foreløbig anvendelse af aftalen inden dens ikrafttrædelse.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i bemærkningerne til forslaget anført, at forslaget vedrører et område, der hører under Fællesskabets enekompetence. Medlemsstaterne har således ikke kompetence til selv at tilslutte sig protokollen.

5. Formål og indhold

5.1. Forslaget

Ved den forslåede afgørelse godkendes Lovvalgsprotokollen på Fællesskabets vegne. Protokollen vil herefter – når den træder i kraft – finde anvendelse i de medlemsstater, der deltager i vedtagelsen af afgørelsen. Hvis protokollen endnu ikke er trådt i kraft den 18.

juni 2009, vil den dog finde foreløbig anvendelse fra denne dato, jf. nedenfor om artikel 3 i forslaget til Rådsafgørelse. Som beskrevet i pkt. 2.2. og 2.3. medfører anvendelsen af protokollen, at Underholdspligtforordningen vil kunne anvendes i Fællesskabet, herunder forordningens regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser uden en eksekvaturprocedure.

Ud over afskaffelse af eksekvaturprocedurer er formålet med forslaget at øge retssikkerheden og den retlige forudsigelighed ved indførelse af harmoniserede bestemmelser om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt. Dette vil gøre det muligt for de bidragsberettigede at handle med fuldt kendskab til deres retsstilling uden at være underkastet forskellige nationale lovvalgsregler.

Det følger af forslagets artikel 1, at Lovvalgsprotokollen godkendes på Fællesskabets vegne.

Efter artikel 2 afgiver Fællesskabet ved indgåelsen af protokollen en erklæring om, at Fællesskabet har kompetence på alle de områder, der er reguleret af protokollen. De enkelte EU-medlemsstater tiltræder derfor ikke protokollen, men vil være bundet af protokollen i kraft af Fællesskabets indgåelse af den. Det skal fremgå af erklæringen, at indgåelsen af protokollen ikke omfatter Danmark.

Efter artikel 3 finder protokollen foreløbig anvendelse i Fællesskabet fra den 18. juni 2011, hvis den endnu ikke er trådt i kraft på denne dato. Ved indgåelsen af protokollen afgiver Fællesskabet en erklæring herom.

Det fremgår af artikel 4, at i Fællesskabet anvendes protokollen også på underholdsbidrag, der er rejst krav om i en medlemsstat for en periode, der ligger forud for protokolens foreløbige anvendelse i Fællesskabet. Dette gælder dog kun, når retssag er anlagt, retsforlig er godkendt eller indgået, eller officielt bekræftede dokumenter er udarbejdet efter den 18. juni 2011, som er forordningens anvendelsesdato. Ved indgåelsen af protokollen afgiver Fællesskabet en erklæring herom.

5.2. Lovvalgsprotokollen

Lovvalgsprotokollen fastlægger efter artikel 1, stk. 1, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt som følge af familie-, slægtskabs-, ægteskabs- eller svogerskabsforhold, herunder underholdspligt over for et barn uanset forældrenes civilstand.

Efter artikel 2 kan den lov, som skal anvendes efter protokollens regler, være loven i en ikke-kontraherende stat.

Efter artikel 3, stk. 1, reguleres underholdspligt generelt af loven i den stat, hvor den bidragsberettigede har sin sædvanlige bopæl. Artiklerne 4-8 og 13-14 indeholder bestemmelser, der fraviger eller modificerer dette generelle udgangspunkt.

I sager om børnebidrag m.v. indeholder artikel 4 særregler om situationer, hvor den bidragsberettigede ikke kan opnå underholdsbidrag efter loven i den stat, hvor han eller hun har sin sædvanlige bopæl. I sådanne situationer anvendes loven i domstolslandet eller i den stat, hvor den bidragspligtige har sin sædvanlige bopæl eller hvis nationalitet, både den bidragspligtige og den bidragsberettigede har.

Er der tale om underholdspligt mellem ægtefæller, kan en af ægtefællerne efter artikel 5 anmode om, at loven i en anden stat, som har en tættere tilknytning til ægteskabet, finder anvendelse. Det vil typisk være loven i den stat, hvor ægtefællerne havde deres seneste fælles sædvanlige bopæl.

Artikel 6 giver den bidragspligtige mulighed for i visse tilfælde at bestride et krav om underholdsbidrag – bortset fra krav på børnebidrag – med den begrundelse, at der ikke består en sådan underholdspligt efter loven i både den stat, hvor den bidragspligtige har sin sædvanlige bopæl, og efter loven i den stat, hvis nationalitet begge parter har, hvis en sådan findes.

Parterne kan i et vist omfang indgå aftale om den lov, der skal finde anvendelse på et underholdskrav, enten i forbindelse med en bestemt sag (artikel 7) eller generelt (artikel 8). Parterne kan dog kun aftale anvendelse af en lov, som sagen har en vis forbindelse med.

Anvendelse af den lov, der efter protokollen skal anvendes, kan efter artikel 13 kun undlades, i det omfang dens virkninger er åbenbart uforenelige med grundlæggende retsprincipper ("ordre public") i domstolslandet.

Endelig tages der efter artikel 14 ved fastsættelse af underholdsbidrag hensyn til den bidragsberettigedes behov og den bidragspligtiges midler, også selv om den lov, der efter protokollen skal anvendes, bestemmer noget andet.

Efter artikel 10 reguleres et offentligt organs mulighed for at søge refusion af ydelser betalt til den bidragsberettigede i stedet for underholdsbidrag af den lov, som det pågældende organ er undergivet.

Den lov, der finder anvendelse i sager om underholdspligt, regulerer efter artikel 11 bl.a., om og i hvilket omfang der eksisterer en underholdspligt, samt fra hvem den bidragsberettigede kan kræve underholdsbidrag, størrelsen af underholdsbidrag, hvem der kan indlede en sag om underholdspligt, forældelse samt omfanget af underholdspligt, når et offentligt organ søger refusion af ydelser betalt til den bidragsberettigede i stedet for underholdsbidrag.

Efter artikel 18 træder protokollen mellem de kontraherende stater i stedet for Haagerkonventionen af 2. oktober 1973 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt, og Haagerkonventionen af 24. oktober 1956 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt til børn.

Overgangsbestemmelserne i artikel 22 indebærer, at protokollen ikke finder anvendelse på krav på underholdsbidrag i en kontraherende stat, der vedrører en periode før protokollens ikrafttrædelse i denne stat.

Efter artikel 23 kan alle stater tilslutte sig protokollen. Artikel 24 giver endvidere organisationer for regional økonomisk integration – som Det Europæiske Fællesskab – mulighed for at tilslutte sig protokollen.

Protokollen træder ifølge artikel 25 i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder fra deponeringen af det andet ratifikationsinstrument. Derefter træder den for stater, der på et senere tidspunkt ratificerer den, i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder fra deponeringen af den pågældende stats ratifikationsinstrument.

Efter artikel 27 kan der ikke tages forbehold for bestemmelserne i protokollen. Artikel 26 giver mulighed for at tage territoriale forbehold.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

7. Gældende dansk ret

7.1. National ret

Efter dansk international privatret afgør danske myndigheder altid sager om underholdspligt efter dansk ret. Danmark har således ikke tilsluttet sig Haagerkonventionen af 2. oktober 1973 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt, og Haagerkonventionen af 24. oktober 1956 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt til børn.

I dansk ret er spørgsmål om underholdspligt reguleret af følgende love:

- Lov om børns forsørgelse: Loven regulerer underholdspligt over for børn indtil det fyldte 18. år samt underholdspligt over for børn mellem 18 og 24 år, der er under uddannelse.
- Lov om ægteskabs indgåelse og opløsning: Loven regulerer underholdspligt mellem ægtefæller efter separation og skilsmisse.
- Lov om ægteskabets retsvirkninger: Loven regulerer underholdspligt mellem ægtefæller indtil separation eller skilsmisse.

Dansk ret indeholder ikke regler om underholdspligt over for andre familiemedlemmer.

Alle afgørelser om underholdspligt efter lov om børns forsørgelse og lov om ægteskabets retsvirkninger træffes af statsforvaltningerne.

Reglerne om underholdspligt i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning giver ægtefællerne mulighed for at indgå aftale om underholdspligt efter separation og skilsmisse. Indgår ægtefællerne ikke en aftale herom, træffer retten afgørelse om, hvorvidt der efter separation eller skilsmisse skal være underholdspligt, og i givet fald fastsætter retten den tidsmæssige udstrækning af underholdspligten. Retten kan ændre en aftale om underholdspligten eller om størrelsen af et bidrag, ligesom retten kan ændre en afgørelse om underholdspligt.

Når det er fastslået ved aftale eller dom, at der består underholdspligt efter separation eller skilsmisse, er det statsforvaltningen, der træffer afgørelse om størrelsen af bidraget, hvis parterne ikke indgår aftale herom.

Statsforvaltningernes afgørelser om underholdspligt kan påklages til Justitsministeriet (Familiestyrelsen).

7.2. EU-retligt samarbejde

Underholdspligt indgår i anvendelsesområdet for forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I-forordningen). Denne forordning indeholder regler om international kompetence samt om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, herunder afgørelser vedrørende underholdspligt.

Forordningen er omfattet af det retlige forbehold, og den gælder derfor ikke for Danmark. I 2005 indgik Danmark imidlertid en aftale med Fællesskabet om, at bestemmelserne i forordningen finder anvendelse mellem Danmark og Fællesskabet (Parallelaftalen – Aftale af 19. oktober 2005 mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område). Denne aftale er gennemført ved lov nr. 1563 af 20. december 2006 om Bruxelles I-forordningen m.v.

Underholdspligtforordningen er ligeledes omfattet af det retlige forbehold, og den gælder derfor heller ikke for Danmark. Forordningen indeholder imidlertid ændringer til Bruxelles I-forordningen, idet dens bestemmelser om kompetence, fri proces samt anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser træder i stedet for bestemmelserne herom i Bruxelles I-forordningen.

Efter Parallelaftalen deltager Danmark ikke i ændringer til Bruxelles I-forordningen, og sådanne ændringer gælder ikke for Danmark. Aftalen giver imidlertid Danmark mulighed for at tiltræde ændringer til forordningen. Denne mulighed har Danmark udnyttet, og ved bekendtgørelse nr. 69 af 29. januar 2009 om gennemførelse af underholdspligtforordningen er det fastsat, at bestemmelserne i Underholdspligtforordningen gælder her i landet, bortset fra bestemmelserne om lovvalg og administrativt samarbejde.

Dette indebærer, at afgørelser, som er omfattet af Underholdspligtforordningen, og som er truffet i en medlemsstat, der har tilsluttet sig Lovvalgsprotokollen, vil skulle anerkendes og fuldbyrdes i Danmark uden en eksekvaturprocedure. Det vil dreje sig om afgørelser fra alle medlemsstater, bortset fra Storbritannien, jf. pkt. 10.

Danmarks tilslutning til dele af bestemmelserne i Underholdspligtforordningen indebærer endvidere, at danske afgørelser om underholdspligt skal anerkendes og fuldbyrdes i de andre medlemsstater efter forordningen.

Som nævnt er Danmark ikke omfattet af den foreslåede afgørelse om indgåelse af Lovvalgsprotokollen, men Danmark har mulighed for at tilslutte sig protokollen på almindeligt mellemfolkeligt grundlag. Benytter Danmark sig af denne mulighed, skal danske afgørelser om underholdspligt anerkendes og fuldbyrdes i de andre medlemsstater uden en eksekvaturprocedure. Tilslutter Danmark sig ikke protokollen, vil anerkendelse og fuldbyrdelse af danske afgørelser i andre medlemsstater være underlagt den eksekvaturprocedure, som Underholdspligtforordningen indeholder, og som vil finde anvendelse på afgørelser fra Storbritannien, jf. pkt. 2.3.

Regeringen har endnu ikke taget stilling til, om Danmark skal tilslutte sig Lovvalgsprotokollen.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Det skyldes det forhold, at forslaget som nævnt er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender og derfor ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Vedtagelse af forslaget vil betyde, at Underholdspligtforordningen vil finde anvendelse fra det tidspunkt, hvor den efter sit indhold har virkning, og fra dette tidspunkt vil også de bestemmelser i forordningen, som Danmark har tilsluttet sig, finde anvendelse for Danmark.

Hvis Danmark vælger at tilslutte sig Lovvalgsprotokollen på mellemfolkeligt grundlag, vil dette kunne nødvendiggøre lovgivning.

9. Høring

Kommissionens forslag er sendt i høring. Når høringen er gennemført, vil høringssvar og en høringsoversigt blive sendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg.

10. Andre landes kendte holdninger

Som det fremgår af pkt. 2.2. og 2.3., har forslaget sammenhæng med Underholdspligtforordningen. Medlemsstaterne har således accepteret, at Fællesskabet indgår protokollen, men der foreligger ikke officielle tilkendegivelser om andre medlemslandes holdninger til det nærmere indhold af forslaget.

Storbritannien har tilkendegivet ikke at ville benytte sin mulighed for at deltage i vedtagelsen af forslaget, der ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Storbritannien.

11. Foreløbig dansk holdning

Forslaget er som nævnt omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender, og Danmark deltager derfor ikke i den kommende vedtagelse af forslaget, der således ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Regeringen er overordnet positiv over for forslaget, der vil lette inddrivelsen af underholdsbidrag i grænseoverskridende sager i Fællesskabet.

12. Orientering af andre af Folketingets udvalg

Dette grundnotat vedrørende Fællesskabets indgåelse af protokollen om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt, sendes – udover til Folketingets Europaudvalg – også til Folketingets Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for hverken Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.